

ŠIESTA KAPITOLA

ŠÉFKUCHÁR:

Môj otec vzbudzoval v ľuďoch bázeň. Vyrástol som v malom meste, takom tom zapadákovom, kde sa všetci navzájom poznajú po mene, kde sa nikdy nezamykajú dvere, a v detstve sme tam mohli behať všade a pobehať všetko až do večerných hodín a vedeli sme, že nám nič nehrozí.

Môjho otca mali všetci radi. Kto potreboval pomoc, koho zastihla smola alebo nejaký problém, ten vedel, že môj otec mu ochotne pomôže. Dospelo to až tam, že ľudia nevolali na pomoc pastora, ale uprostred noci telefonovali k nám. Mali sme doma dve pevné linky – jedna patrila pohrebníctvu, jedna bola súkromná. Otec vždy dvíhal obidve bez ohľadu na to, kedy zazvonili.

Pamätám si, ako mama jednej noci vypla obidve pevné linky zo zástrčky. Mala dosť toho, že nás budia, že otec hocikedy odíde a celé hodiny sa doma neukáže. Mama tie telefonáty

neznášala. Nikdy sa už po nich neuložila spať, až kým sa otec nevrátil. Často sa domom rozlievala vôňa pečenia vždy, keď sme s Kazateľom vstali. Mama bola síce unavená a možno aj trochu mrzutá, ale vždy vyčkala, kým sa otec vráti domov, až potom si lahla do postele.

Tej noci vypla obe pevné linky zo zástrčky a otcovi nič nepovedala.

O štvrtej ráno nás všetkých zobudilo mohutné buch-buch-buch na vchodové dvere. Zrazili sa tri autá a v jednom dome vypukol požiar a potrebovali otcovu pomoc. Zúfalo.

Môj otec mal v našom malom meste na starosti zorganizovať pomoc v prípade núdzového volania. Policajný šéf sa spoliehal, že vyrieši tento malý detail, a keď sa otec nedostavil, dostavili sa problémy.

Vlastne to nebola ničia vina. Akurát otec nebol naporúdzi, keď ho potrebovali.

Nikdy nezabudnem na výraz maminej tváre, keď policajný šéf zastal na prahu nášho domu a vyhlásil, že keby mali k dispozícii ešte jeden pár rúk, malá Elizabeth Michaelová by nebola zahynula pri tom požiari domu.

Elizabeth Michaelová bolo milé dievčatko. Rada sedávala na prednej verande s našou mamou, keď sa vracala zo školy, a zhltna vždy toľko keksíkov, koľko vládala, až potom pokračovala domov. Mama Elizabeth Michaelovej zomrela na rakovinu a jej otec býval dlho v práci. To zlaté dievčatko bolo stále u nás.

Keď sa naša mama dozvedela o smrti Elizabeth Michaelovej, zničilo ju to. Vyčítala si smrť toho milého dievčatka a už nikdy telefóny nevypla.

Zakrátko nato mama zomrela.

Zomrela v spánku, tak ako by malo byť dopriate matkám.

Ja som bol ešte dieťa. Jednej noci ma zakryla paplónom, porozprávala mi rozprávku a dala mi bozk.

Čítavali sme z detských biblických príbehov, ktoré nám kedysi predal jeden obchodný cestujúci. Ja som si rád pozeral obrázky, kým ona čítala text.

Tej noci ku mne a k mame vliezol do postele aj Kazateľ a ona čítala jeden príbeh za druhým, kým Kazateľ nezaspal a ja som tiež sotva držal oči otvorené.

Odniesla Kazateľa do jeho postielky, nežne ho pozakrývala a strašne dlho sa naňho dívala. Keď sa vrátila a sadla si na posteľ vedľa mňa, po lícach jej stekali slzy a takmer nedokázala rozprávať, tak ma len chytila za ruku.

Stále si pamätám, ako sladko voňala, keď sa zohla a pobzkala ma na čelo.

Jemný dotyk pier na čele.

Jej mokré slzy na mojej tvári, keď sa vystrela.

Zašepkala nám obom zbohom, potom odišla z izby.

Zbohom.

Vtedy sa mi zdalo, že ju zle počujem. Že určite povedala dobrú noc. Ale keď som sa k tomu neskôr vrátil, ako nám prečítala veľa príbehov navyše, ako plakala, aká bola nežná... vedela, že je to naposledy, že ma naposledy zakrýva, hovorí dobrú noc, bozkáva ma na rozlúčku.

Jej posledné slová som nikdy nikomu neprezradil. Ani Kazateľovi. Ani otcovi. Ani pastorovi, ktorý k nám na druhý deň prišiel na návštevu.

Ráno bolo všade ticho. S Kazateľom sme vošli do kuchyne, pretierali sme si oči a očakávali sme, že nás privíta vôňa vajíčok a slaniny alebo lievancov a hlas našej mamy, keď nás nazve spachtošmi.

Namiesto toho nás pri tom stole privítal otec hriankami s medom.

Veľa toho nenahovoril. Tvár mal surovú. Pustú. Chladnú.

Kým sme jedli hrianky, povedal nám, že naša mama odišla, že zomrela v spánku, že odteraz budeme na svete len my traja.

Z tých prvých dní si veľa nepamätám.

Pamätám si tie raňajky.

Pamätám si, aký bol náš domov zrazu chladný.

Pamätám si ľudí, ktorí zvonili pri dverách s nákypmi a dezertmi a s ponukou pomoci, ak bude potrebná.

Pamätám si aj posmrtnú masku mojej mamy.

Pri každej príležitosti som vkĺzol do zadnej miestnosti v pohrebníctve, lebo som vedel, že potom ju už nikdy neuvidím.

Pokúšal som sa predstaviť si, na čo na konci myslela.

Zomrela na predávkovanie, ale to som zistil až po rokoch. No v tej chvíli som si úprimne myslel, že zomrela od žiaľu na zlomené srdce.

Často sa mi o nej snívalo. Najmä v prvých rokoch. V tých snoch vždy plakala, vystierala ku mne ruky a hovorila, že mi nechcela povedať zbohom, ale že nemala inú možnosť.

Niekoľkokrát som sa prebudil s vankúšmi premočenými od slz.

Odvtedy každé ráno jedávam na raňajky hrianku s medom.

Môj otec sa v ten deň zmenil. Neviem, či už preňho úloha byť záchrancom mesta a zároveň jediným zodpovedným za výchovu dvoch chlapcov bola príťažká, ale tak sa zdalo. Prestal toľko chodiť von a nočné telefonáty časom ustali. Ľudia ho nechali na pokoji a nie som si istý, či si to cenil.

Kazateľ a ja sme začali viac pomáhať v pohrebníctve. Mne to vlastne neprekážalo, naopak, užíval som si to, pretože som mal aspoň viac dôvodov na pobyt v suteréne.

Kazateľ presne naopak... neznášal to.